

Előszó

Hogy mi a görög katolikusság, arról még vallásilag tájékozott körökben is sok a tévhit, ezért engedtessek meg, hogy bemutakozzunk, mielőtt kis közösségünk életéről beszámolunk. A keresztény ókorban ugyanannak a hitnek a nyelvi és rituális megnyilvánulásai másként alakultak Róma és Bizánc környezetében, de az egység mindaddig fennállt, míg 1054-ben sajnálatos tekintélyi és hatalmi okokból bekövetkezett a szakadás. Azóta a keleti egyház híveit ortodoxoknak, pravoszlávoknak (mindkét szó igazhitűt, nem maradiságot vagy szláv nemzetiségűt jelent), a régi magyar közigazgatásban pedig görögkeletieknek nevezik. A katolikus Rómával újra egyesült egyházrészek az „egyesült ortodoxok” vagy unitusok keleti lelkiségüket és szertartásaikat megtartva görög katolikusokként ismeretesek.

A jelenlegi mintegy 300 000 magyar görög katolikus hívőt az 1912-ben felállított Hajdúdorogi Püspökség fogja össze.

A hívő szemszögéből nézve is könnyen megállapítható, hogy görög katolikus lelkész számára alig lehet nehezebb feladat, mint egy fővárosi paróchia ellátása. A hívek még a történelmi Magyarország legkülönbözőbb részeiről származnak és nem egységes hagyományok örökösei. Többen 8–10 km-re laknak templomunktól. A közlekedés, főként ünnepnapokon igen mostoha, és lakásukhoz sokkal közelebb is találnak római katolikus templomot, ahol „hivatalosan” érvényesen vehetnek részt a szertartásokon. Igazán karizmatikusnak kell lennie annak a görög katolikus papnak, aki mindezek ellenére magához tudja vonzani a híveket, bár mindenkor nagy a vonzereje a liturgia szépségének. A népszámlálási adatokhoz viszonyítva a magukat görög katolikusnak vallók körülbelül 10%-a jár rendszeresen templomainkba, de igen nehéz felbecsülni azoknak a számát, akik ritkábban, vagy a fő ünnepeken jelennek meg. Nehéz feladat a hitoktatás is. A kommunizmus éveiben kényszer alatt bár, de kialakult a templomi hitoktatás rendje. A rendszerváltás után lehetővé vált az iskolai hittanórák megtartása, sőt a hívők egy része